

§ 16. Bevillingshaveren kan inden for koncessionsområdet tage de fornødne arealer i brug til opførelse af bygninger, arbejdspladser, beboelser, maskinanlæg, havneanlæg, veje, lokalbaner m. v. samt foretage de terrænmæssige forandringer, som i det hele nødvendiggøres af bevillingshaverens efterforskningsvirksomhed. Bevillingshaveren kan foretage fornøden afspærring af de arealer, han således har taget i brug.

Stk. 2. Uden for arealer, der tages i brug efter stk. 1, skal koncessionen ikke være til hinder for andres adgang til færdsel eller til at udøve jagt og fiskeri samt til at tage arealer i brug til kreaturgræsning og lign.

§ 17. Snarest efter koncessionens ikrafttræden er bevillingshaveren forpligtet til at iværksætte efterforskningsarbejdet i overensstemmelse med de i § 6, stk. 2, nævnte planer for arbejdets gennemførelse.

Stk. 2. Eneretsbevillingen fortæbes, såfremt efterforskning i efterforskningsperioden undlades i et tidsrum af 3 år, eller såfremt koncessionshaveren træder i likvidation eller kommer under konkurs. Endvidere fortæbes bevillingen, hvis nogen af de i denne lov nævnte betingelser ikke opfyldes. Det samme gælder, hvis de i bevillingen eller dertil knyttede overenskomster fastsatte særlige vilkår ikke overholdes, eller de fastsatte tidsfrister overskrides.

Stk. 3. Når særlige omstændigheder taler derfor, kan råstofforvaltningen dispensere fra stk. 2.

Kapitel 4.

Udnyttelse.

§ 18. Eneretsbevilling til udnyttelse af mineralske råstoffer (koncession) kan som hovedregel kun meddeles til aktieselskaber, der er registreret her i riget og kun til ansøgere, der skønnes at råde over de fornødne pengemidler og den fornødne sagkundskab. Forinden aftale indgås i overensstemmelse med reglerne i § 2, skal sagen forelægges det i henhold til § 2, stk. 1, i lov nr. 181 af 8. maj 1950 om efterforskning og indvinding af råstoffer i Kongeriget Danmarks undergrund nedsatte folketingsudvalg.

Stk. 2. Koncessionen meddeles for et nærmere bestemt område og for et tidsrum af indtil 50 år. Det kan bestemmes, at kon-

cessionen kun giver ret til udnyttelse af nærmere angivne råstoffer, eller at visse råstoffer skal være undtaget fra udnyttelsen.

Stk. 3. Ved meddelelse af koncession i direkte fortsættelse af og på grundlag af et tidligere efterforskningsarbejde udført i henhold til kap. 3 har indehaveren af efterforskningskoncessionen fortrinnsstilling, såfremt han opfylder koncessionsbetingelserne, og der ikke foreligger ganske særlige omstændigheder, der gør det rimeligt at give koncessionen til en anden ansøger.

§ 19. Såfremt koncessionen til udnyttelse af råstoffer gives til andre end indehaveren af efterforskningskoncessionen, skal der under formidling af råstofforvaltningen ved forhandling mellem parterne tages stilling til, hvorvidt og i bekræftende fald i hvilket omfang og på hvilke betingelser der skal ydes den tidligere indehaver af efterforskningskoncessionen dækning for dennes udgifter ved efterforskningen.

Stk. 2. Opnås der ikke enighed mellem parterne om de i stk. 1 nævnte forhold, afgøres spørgsmålet endeligt af et nævn på 3 medlemmer, af hvilke de 2 vælges af henholdsvis indehaveren af efterforskningskoncessionen og indehaveren af udnyttelseskoncessionen. Det 3. medlem vælges af de 2 andre medlemmer eller i mangel af enighed af præsidenten for højesteret. Nævnet fastsætter selv reglerne for behandlingen og bestemmer, hvem der skal afholde udgifterne for denne.

§ 20. Koncessionen skal som hovedregel indeholde bestemmelse om det offentliges andel i udbyttet, når den investerede kapital med tillæg af et passende beløb til forrentning er indtjent gennem minevirksomhedens drift.

Stk. 2. Når omstændighederne taler derfor, kan det offentliges økonomiske interesser dog sikres ved fastsættelse af en koncessionsafgift eller på anden måde. Det kan herunder bestemmes, at en ydelse fra koncessionshaveren skal betales, selv om den investerede kapital med tillæg af et passende beløb til forrentning endnu ikke er indtjent gennem minevirksomhedens drift.

Stk. 3. I sammenhæng med fastsættelsen af koncessionshaverens ydelser til det offentlige kan der meddeles koncessionshave-